

Det var smart...

Hvor er der egentlig opfundet mange smarte ting. På billedet ses Tvis Vandmølle. Vandmøllerne blev mest brugt til at lave korn til mel¹. Vandstrøm fik det store vandhjul til at dreje rundt. Hjulet fik så en stor kværnsten til at dreje rundt inde i mølle og stenen knuste så kornet og vupti – så var der mel til fx brød. De største vandmøller kunne på den måde erstatte mere end 100 menneskers arbejdskraft. Det er da smart...

Tvis Vandmølle. Fotograf flæng fra Pixabay.

Omkring år 1000 blev de første vandmøller bygget i Danmark. Vandmøllerne blev utrolig populære op igennem Middelalderen og mere end 3.000 steder i Danmark har der været en vandmølle. Ud over at male korn kunne en vandmølles energi også bruges til trækkraft til spinde- og vævemaskiner, når der skulle laves tøj.

I midten af 1800-tallet kom dampmaskinerne og udkonkurrerede vandmøllen, men det er en helt anden historie. Der er i dag 30-50 fungerende vandmøller tilbage i Danmark. Mon der er en vandmølle nær dig?

Opfindelses top-5: I skemaet ses fem store opfindelser som du måske kender. Udfyld skemaet (skriv gerne mere på bagsiden). Giv herefter dit bud på hvilken opfindelse der har gjort den største betydning.

Opfindelse:	Opfundet i år?	Hvad er det?	Hvorfor var den smart?
Hjulploven			
Gutenbergs trykpresse			
Damplokomotivet			
Penge			
Stigbøjle			

Din egen top-5: De fem opfindelser i skemaet er pænt gamle. Lav dit eget top-5 skema på bagsiden over de opfindelser som du synes er smarte – mon din mobiltelefon skal med i skemaet?

Fremtidens top-5: På med fremtidsbrillerne! Sammen med din sidemand skal I lave et fremtidsskema. Hvad kommer der mon der er smart? Flyvende biler eller?

¹ Det er også det man kalder at "male korn".